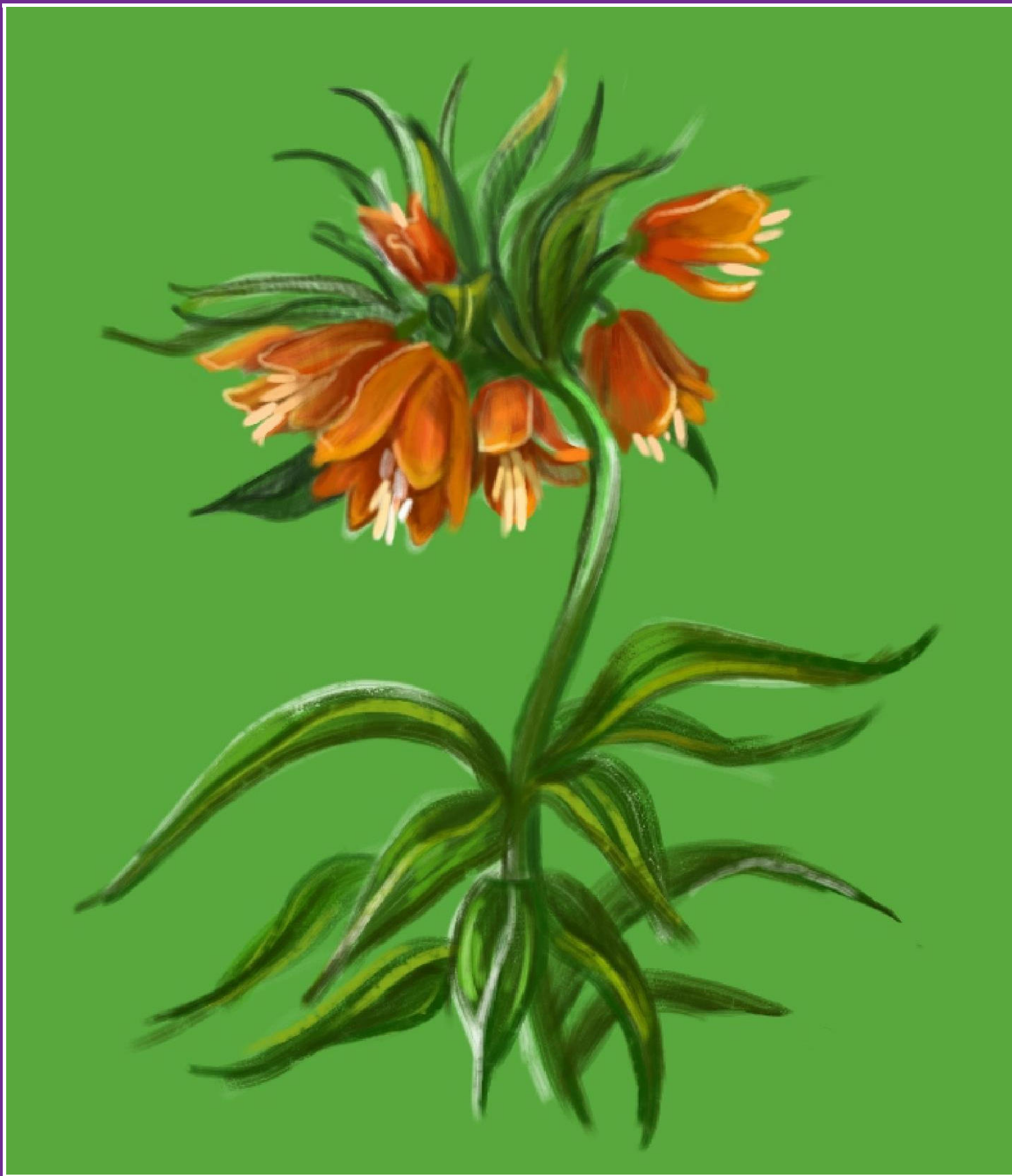

Айгүл гүлүнө барганда

Автор: Айнагүл Базарбаева

Сүрөтчү: Аруке Исакова

Айгүл гүлүнө барганда

Автор: Айнагүл Базарбаева

Сүрөтчү: Аруке Исакова

Кыргыз тилинде

Бишкек 2023

Copyright © 2023, Бул чыгарма Creative Commons Attribution 4.0 Эл аралык лицензиясы (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) боюнча лицензияланган

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Бул ишти коммерциялык максаттарда колдоно аласыз. Бул чыгарманы адаптациялап, толуктай аласыз. Авторлордун, иллюстраторлордун ж.б. автордук укугун жана өздүк маалыматтарын сакташыңыз керек.

"Айгүл гүлүнө барганда" (кыргыз тилинде), автор Айнагул Базарбаева, сүрөтчү Арууке Исакова

Бул басылма АКШнын эл аралык өнүктүрүү боюнча агенттиги (USAID) аркылуу көрсөтүлгөн Америка элинин колдоосу менен түзүлдү. Басылманын мазмуну USAIDдин же АКШ Өкмөтүнүн пикирин милдеттүү түрдө чагылдырбайт.

Аскар чоң атабыз – жазуучу. Айылдагылар аны жазуучу агай дешет. Чоң атамдын Батма, Үсөн деген эки небереси бар. А мен – Үсөнмүн. Батма экөөбүз эгизбиз. Экөөбүз тең болсок да чоң атам: “Батма сенден улуу, ал эжең болот”, – деп айтат. Деги чоң атам өзү кызык киши. Ал бизге: “Айылдагылар айта беришет, мен чоң жазуучу эмесмин” – дейт.

Бир күнү чоң атам:

– Бүгүн биздикине белгилүү жазуучу келет. Жазуучу деп ушул кишини айтуу керек! Бир чыгарма жазуу үчүн атайын Баткенге келе жатат! – деп калды.

– Чоң ата, ал жазуучу ким? Аны биз тааныйбызбы? – деп Батма экөөбүз кызыга сурадык.

– Ал – Мурза Гапаров. “Бир шиңгил жүзүм”, “Биздин жакта – Арсланбапта”, “Кара-Көлдүн каздары”, “Мейман” деген аңгеме, жомокторду жазган. Ушул чыгармаларын жазуу үчүн Кыргызстандын кооз жерлерин кыдырып чыккан. Анын чыгармалары абдан көп.

Ал гана эмес, бүт дүйнөнүн керемет жерлерине суктанган. Өзгөчө Япониянын Киото шаары, андагы абдан кооз гүлдөгөн сакуралар тууралуу тамшанып жазган. Келгенде, дагы жакшылап таанышасыңар, – деди чоң атам.

– Эми чыгарма жазуу үчүн Баткенге келе жатабы? – дедим мен.

– Жазуучулук – ушундай өнөр. Ал киши келгенде өзүнөн сурайсыңар, – деп койду чоң атам.

Ошентип эртеси Бишкектен жазуучу Мурза Гапаров самолёт менен учуп келди. Аны чоң атамдын машинасы менен барып аэропорттон тосуп келдик. Чоң атам менен жазуучу бири-бирин көргөндө абдан кубанышып, кучакташып учурашты.

Ошентип эртеси Бишкектен жазуучу Мурза Гапаров самолёт менен учуп келди. Аны чоң атамдын машинасы менен барып аэропорттон тосуп келдик. Чоң атам менен жазуучу бири-бирин көргөндө абдан кубанышып, кучакташып учурашты.

Чоң энем менен апам жазуучуга арнап дасторкон жайып коюшуптур. Нан, боорсок, түрдүү таттуулар, өрүк, жүзүм, алма, коон, дарбыз жана башка жемиштердин баары бар! Келген мейман менен кошо чоң атам бизди да дасторкон четине отургузду.

– Атайын ушул күнү келдим. Бүгүн эле тоого чыгалы, – деди жазуучу.

– Айтканыңыздай болсун! А бирок бир сунушум бар. Балдарды да тоого ээрчитип алсак жакшы болот эле. Алар Айгүл гүлүнүн чыныгы кереметин көрө элек, – деди чоң атам.

– Албетте, ээрчитип алалы. Айды күтүп уктап калышпайбы? – деп жазуучу агай жылмайып койду.

– Жок, уктабайбыз! – дедик Батма экөөбүз жарышып.

Ошентип кечке жуук Айгүл-Таш деген айыл четиндеги Айгүл тоого жөнөдүк. Бул тоодо Айгүл гүлү дал ушул апрель айында гүлдөйт. Кызык, жазуучу эмне үчүн түнкүсүн гүлдү көрөлү деп жатат? Күндүзү деле көрсө болот да. Сөзсүз эле түнкүсүн баруу керекпи? деп ичимен ойлонуп калдым.

– Жазуучу үчүн азыр баруу абдан маанилүү. Табият кереметин баарыбыз чогуу көрөлү, – деди чоң атам.

Атам менен апам да макулдугун билдире баш ийкеп, жылмайып карашты.

Батма экөөбүзгө тоого чыккандын өзү эле кызык да.

Ошентип тоого жөнөдүк. Биз тоого келгенде айлана караңгы экен. Чоң атам Батманы жетелеп, мен жазуучу агайдын колунан бекем кармап алдым. Батма экөөбүз аркайган таштуу тоонун сүрүнөн бир аз коркуп басып бараттык. Дагы жакшы, чоң атам менен Мурза агайдын колунда кол чырагы бар. Кол чырактар тоого чыккан чыйыр жолду бизге даана көрсөтүп турду.

Тоонун боорунан өйдөлөп бир топ жерге келгенде чоң атам:

– Мына, Айгүл өскөн жерге жеттик! – деди.

– Чоң ата, Айгүл гүлү көрүнбөйт го? – деди Батма таңданып.

Мурза агай да:

– Ырас, Батма кызым туура айтат, Айгүл гүлдөрүн көргүбүз келет! – деди.

– Тээтиги узун өскөн жалбырактуу гүлдөр – Айгүл гүлдөрү. Биз айдын жарык шооласы чыгар алдында ал жерге барып калалы. Азырынча бул жерде отура туралы. Караңгыда байкабай гүлдөрдү тебелеп албайлы.

Ошентип ай чыгардын алдында тоонун башына барып калдык. Ал жерден айды күтүп отурдук. Ай жер астынан чыгып келе жаткансып, нурун чачып, тептегерек, сапсары болуп, жомоктогудай керемет көрүндү...

– Ура-а! Ай чыгып келе жатат! – Батма экөөбүз кубанып кол чапкыладык.

– Азыр мындан да керемет нерсени көрөсүңөр. Эми Айгүл гүлдөрүн аралап барсак болот, – деди чоң атам бизди жылмая карап.

Таштардын арасына топ-топ өскөн гүлдөргө жакындап басып бардык. Чоң атам менен Мурза агай Айгүл гүлдөрүн тигиле тиктеп турушту. Аларды туурап, биз да айлананы кызыга карадык.

Мына кызык! Айгүл гүлдөрү Айды карап акырындан бурула баштады. Алардын Айга карап бурулуп жатканы бизге укмуштуудай кызык көрүндү. Гүлдөр да адам сыяктуу кыймылдайт экен! Айды караган Айгүл гүлдөрү бара-бара бажырая ачылды. Ачылган гүлдөр баары тегиз Айды карап турушту. Айлана кооз, керемет боло түштү...

Мурза агай чоң атама карап:

– Мен бул ажайып кооздукту көрүүнү көп жылдан бери самап келгем. Айгүл гүлү – Кыргызстандын аймагында бир гана Баткенде өсөт! Дүйнө жүзүндө да өтө сейрек кездешкен гүл. Анын айдын нурунда ажайып гүл ачканын биз бирге көрдүк. Силерге чоң ыракмат! – деди.

Баарыбыз бири-бирибизди жылмая карадык.

Айгүл гүлдөрү, ай да бизге жылмая карагансыды.

Тоодон кайтып келе жатып биз жазуучу агайдын китептерин таап, окуп чыгууну кыялдандык.

Ушул жолугушуудан көп өтпөй, Мурза Гапаровдун “Айгүл-Тоо” деген чыгармасы жарык көрдү.

USAID
АМЕРИКАНЫН ЭЛИНЕН

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРЛИГИ

Автор: Айнагүл Базарбаева
Сүрөтчү: Арууке Исакова

USAIDдин "Окуу керемет!" долбоору
Кыргыз Республикасы

